

WO.092.4.2018

**Pan
mł. bryg. Dariusz Borek
Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Świdwinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą”, zespół kontrolerów z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie przeprowadził kontrolę w trybie zwykłym w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie, przy ul. Armii Krajowej 23, zgodnie z rocznym planem kontroli zatwierdzonym przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP 4 grudnia 2017 roku.

Kontrolę przeprowadzili:

- st. bryg. Jacek Jagodzki – kierownik zespołu kontrolerów – naczelnik Wojewódzkiego Ośrodka Szkolenia PSP w Bornem Sulinowie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, działający na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.4.1.2018 z 21 marca 2018 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza,
- st. kpt. Magdalena Bugiel – kierownik sekcji ds. nauczania w Wojewódzkim Ośrodku Szkolenia PSP w Bornem Sulinowie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, działająca na podstawie upoważnienia do kontroli nr: WO.092.4.2.2018 z 21 marca 2018 r. podpisanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej st. bryg. Jacka Staśkiewicza.

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 22 – 23 marca 2018 roku.

Przedmiotowy zakres kontroli:

1. Organizacja szkolenia i doskonalenia pożarniczego:
 - a) akty prawne regulujące proces szkolenia; określanie potrzeb szkoleniowych;
 - b) dokumentowanie procesu doskonalenia zawodowego.
2. Realizacja zadań w zakresie przeprowadzania szkolenia członków ochotniczych straży pożarnych:

- a) planowanie szkoleń dla członków OSP;
 - b) dokumentowanie działalności szkoleniowej członków OSP;
 - c) przeprowadzanie szkoleń członków OSP, w tym: liczba zorganizowanych szkoleń, liczba przeszkolonych członków OSP, potrzeby szkoleniowe.
3. Nadzór nad procesem szkolenia i doskonalenia pożarniczego oraz szkoleniem członków ochotniczych straży pożarnych:
- a) przeprowadzanie inspekcji gotowości operacyjnej;
 - b) organizowanie ćwiczeń i zajęć praktycznych;
 - c) zapewnienie warunków do realizacji zadań szkoleniowych.

Okres objęty kontrolą; od 1 stycznia 2017 r. do 21 marca 2018 roku.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

I. Podsumowanie i ocena działalności Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie.

1. Organizacja szkolenia i doskonalenia pożarniczego.

1.1. Akty prawne regulujące proces szkolenia.

Zgodnie z art. 13 ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1204 ze zm.), do zadań komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej należy ogółem 17 przedsięwzięć, w tym między innymi:

- **organizowanie szkolenia i doskonalenia pożarniczego,**
- **szkolenie członków ochotniczych straży pożarnych.**

Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie realizuje szkolenia dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Komendy Powiatowej PSP w Świdwinie, stanowiącego załącznik do Decyzji Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie nr 15/2016 z dnia 26 października 2016 roku, Roczego Planu Pracy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie oraz obowiązujących „Zasad organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”.

1.2. Dokumentowanie procesu doskonalenia zawodowego.

Kontroli podlegało doskonalenie zawodowe realizowane w roku 2017 i w roku 2018 (do dnia kontroli). Doskonalenie zawodowe w JRG i SK KP w roku 2017 i 2018 regulowały wprowadzone przez Komendanta Głównego PSP zasady realizacji doskonalenia zawodowego strażaków PSP. Dokumentowanie procesu doskonalenia zawodowego realizowanego w roku 2017 i 2018 (do dnia kontroli) nie budzi uwag i zastrzeżeń, a dokumentacja doskonalenia zawodowego w JRG przygotowana jest wzorcowo.

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie.

2. Realizacja zadań w zakresie przeprowadzania szkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

2.1. Planowanie szkoleń dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

Planowanie szkoleń dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych uwzględniane jest w planie rocznym.

W roku 2017 roku przeprowadzono 3 szkolenia dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych. W roku 2018 do dnia kontroli nie przeprowadzono szkoleń dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych. Szkolenia realizowane są zgodnie z planem potrzeb na dany rok.

Forma szkolenia OSP	Rodzaj kwalifikacji	Nr szkolenia	Data rozpoczęcia szkolenia	Data zakończenia szkolenia	Liczba absolwentów w szkolenia	Rodzaj szkolenia
Tradycyjna / e-learning	Szkolenie podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych	OSP/16/2017/5	25.02.2017	30.04.2017	31	Zajęcia teoretyczne przeprowadzono za pomocą metody nauczania na odległość, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej KP PSP
Tradycyjna	Szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych	OSP/16/2017/3	7.10.2017	15.10.2017	10	Zajęcia teoretyczne przeprowadzono w sali dydaktycznej, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Świdwinie
Tradycyjna	Szkolenie kierujących działaniem ratowniczym dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych	OSP/16/2017/5	21.10.2017	29.10.2017	17	Zajęcia teoretyczne przeprowadzono w sali dydaktycznej, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej Komendy Powiatowej PSP w Świdwinie

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie.

2.2. Dokumentowanie działalności szkoleniowej członków OSP.

1) Szkolenie podstawowe strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych, realizowane od 25.02.2017 r. do 30.04.2017 r.

Dokumentacja organizacyjna:

Dokonano analizy Decyzji Komendanta Powiatowego PSP w Świdwinie z dnia 20 lutego 2017 r. w sprawie przeprowadzenia szkolenia podstawowego strażaków Ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dokumentacja weryfikacyjna:

Dokonano porównania zgodności dokumentacji wymaganej podczas rekrutacji kandydatów na szkolenie z warunkami przyjęcia na szkolenie zawartymi w obowiązujących „Zasadach organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”. Wszyscy kandydaci spełnili wymogi rekrutacyjne.

Na szkolenie przyjęto 34 uczestników.

Dokumentacja dydaktyczna:

Dokumentacja dydaktyczna wytworzona podczas realizacji szkolenia podstawowego obejmuje niżej wymienione elementy:

- dziennik lekcyjny zawierający:

- ewidencję uczestników,
- listę obecności,
- realizację zajęć dydaktycznych,
- ewidencję wydanych zaświadczeń.

Zajęcia teoretyczne przeprowadzono za pomocą metody nauczania na odległość (e-learning), natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej w Świdwinie.

Analiza dokumentacji dydaktycznej wykazała, iż w dniu 22 kwietnia 2017 r. zajęcia praktyczne z tematyki „Pierwsza pomoc przedmedyczna” poprowadził funkcjonariusz, który w tym dniu przebywał w delegacji. Powyższe potwierdza lista obecności za miesiąc kwiecień 2017 r. W związku z powstałą nieprawidłowością wątpliwość budzi rzetelność realizacji zajęć dydaktycznych przeprowadzanych 22 kwietnia 2017 r. w zakresie pomocy przedmedycznej. Do dokumentacji załączono notatkę służbową osoby merytorycznie odpowiedzialnej za wystąpienie wskazanej nieprawidłowości –, który wyjaśnił, że w dzienniku widnieje błędna data, natomiast samo szkolenie zostało przeprowadzone przez wymienionego funkcjonariusza we wcześniejszym terminie.

Dokumentacja egzaminacyjna:

Dokonano analizy następującej dokumentacji egzaminacyjnej:

- Arkusz egzaminacyjny z egzaminu teoretycznego i praktycznego,
- Protokół Komisji Egzaminacyjnej.

Przeszkolonym członkom Ochotniczych Straży Pożarnych dokonano wpisu do kart szkolenia oraz wydano zaświadczenia wg obowiązującego programu szkolenia.

Zgodnie z dokumentacją egzaminacyjną, szkolenie podstawowe ukończyło 31 osób.

Kontrolowane zagadnienie oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

2) Szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych, przeprowadzone w terminie od 7 do 15 października 2017 roku.

Dokumentacja organizacyjna:

Dokonano analizy Decyzji Komendanta Powiatowego PSP w Świdwinie nr 16/2017 z dnia 18 września 2017 r. w sprawie przeprowadzenia szkolenia kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych.

Dokumentacja weryfikacyjna:

Dokonano porównania zgodności dokumentacji wymaganej podczas rekrutacji kandydatów na szkolenie z warunkami przyjęcia na szkolenie zawartymi w „Zasadach organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”.

Wszyscy kandydaci spełnili wymogi rekrutacyjne. Na szkolenie przyjęto 13 uczestników.

Dokumentacja dydaktyczna:

Dokumentacja dydaktyczna wytworzona podczas realizacji szkolenia kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP obejmuje niżej wymienione elementy:

- dziennik lekcyjny zawierający:

- ewidencję uczestników,
- listę obecności,
- realizację zajęć dydaktycznych,
- ewidencję wydanych zaświadczeń.

Zajęcia teoretyczne zrealizowano metodą tradycyjną, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej w Świdwinie.

Dokumentacja egzaminacyjna:

Dokonano analizy następującej dokumentacji egzaminacyjnej:

- Arkusz egzaminacyjny z egzaminu teoretycznego i praktycznego,
- Protokół Komisji Egzaminacyjnej.

Przeszkolonym członkom Ochotniczych Straży Pożarnych dokonano wpisu do kart szkolenia oraz wydano zaświadczenia wg obowiązującego programu szkolenia.

Zgodnie z dokumentacją egzaminacyjną, szkolenie kierowców konserwatorów sprzętu ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych ukończyło 10 osób.

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie.

3) Szkolenie kierujących działaniem ratowniczym dla Ochotniczych Straży Pożarnych, przeprowadzone w terminie od 21 do 29 października 2017 roku.

Dokumentacja organizacyjna:

Dokonano analizy Decyzji Komendanta Powiatowego PSP w Świdwinie nr 21/2017 z dnia 17 października 2017 r. w sprawie przeprowadzenia szkolenia kierujących działaniem ratowniczym dla Ochotniczych Straży Pożarnych (dowódców OSP).

Dokumentacja weryfikacyjna:

Dokonano porównania zgodności dokumentacji wymaganej podczas rekrutacji kandydatów na szkolenie z warunkami przyjęcia na szkolenie zawartymi w „Zasadach organizacji szkoleń członków Ochotniczych Straży Pożarnych biorących bezpośredni udział w działaniach ratowniczych”, zatwierdzonych przez Komendanta Głównego PSP w roku 2015.

Wszyscy kandydaci spełnili wymogi rekrutacyjne. Na szkolenie przyjęto 17 uczestników.

Dokumentacja dydaktyczna:

Dokumentacja dydaktyczna wytworzona podczas realizacji szkolenia kierujących działaniem ratowniczym dla Ochotniczych Straży Pożarnych Ochotniczych Straży Pożarnych obejmuje niżej wymienione elementy:

- dziennik lekcyjny zawierający:

- ewidencję uczestników,
- listę obecności,
- realizację zajęć dydaktycznych,
- ewidencję wydanych zaświadczeń.

Zajęcia teoretyczne zrealizowano w sali dydaktycznej Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie, natomiast zajęcia praktyczne przeprowadzono na placu jednostki ratowniczo – gaśniczej.

Dokumentacja egzaminacyjna:

Dokonano analizy następującej dokumentacji egzaminacyjnej:

- Arkusz egzaminacyjny z egzaminu teoretycznego,
- Protokół Komisji Egzaminacyjnej.

Przeszkolonym członkom Ochotniczych Straży Pożarnych dokonano wpisu do kart szkolenia oraz wydano zaświadczenia według obowiązującego programu szkolenia.

Zgodnie z dokumentacją egzaminacyjną, szkolenie kierujących działaniem ratowniczym dla Ochotniczych Straży Pożarnych ukończyło 17 osób.

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie.

2.3. Przeprowadzanie szkoleń członków OSP, w tym: liczba zorganizowanych szkoleń, liczba przeszkolonych członków OSP, potrzeby szkoleniowe.

Wyszczególnienie	Ogółem – 2017 r.	Ogółem – 2018 r.	Uwagi
Liczba szkoleń członków OSP	3	0	
Liczba członków OSP - przeszkolonych	58	0	
Liczba jednostek OSP	21	21	
Liczba jednostek OSP w KSRG	6	6	
Liczba członków czynnych OSP	459	481	
Potrzeby szkoleniowe	64	39	
Liczba chętnych na szkolenia	61	39	
Odbyte szkolenia, w tym: a) podstawowe* b) specjalistyczne • rat. techniczne • kierowców - konserwatorów • kwalifikowana I pomoc • działań przeciwpowodziowych • inne..... c) dowódcze	OSP-1/31 OSP-1/10 OSP-1/17		

Kontrola wykazała, iż założenia planu pracy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie na rok 2017 zrealizowano w całości.

Kontrolowane zagadnienie zostało ocenione pozytywnie.

3. Nadzór nad procesem szkolenia i doskonalenia pożarniczego oraz szkoleniem członków ochotniczych straży pożarnych.

3.1. Przeprowadzanie inspekcji gotowości operacyjnej.

Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie w okresie objętym kontrolą przeprowadzała inspekcje gotowości operacyjnej jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Podczas inspekcji gotowości operacyjnej sprawdzano dokumentację szkoleniową prowadzoną przez naczelników jednostek OSP (roczny plan szkoleń, lista obecności, potwierdzenie realizacji). Nie sprawdzano dokumentacji ze szkoleń organizowanych dla członków OSP przez KP PSP, z uwagi na fakt, iż dokumentacja jest sporządzana i prowadzona przez Komendę Powiatową PSP, a nie poszczególne

jednostki OSP samodzielnie. Powyższe jest zgodne z realizacją szkoleń OSP w województwie zachodniopomorskim.

Kontrolowane zagadnienia zostały ocenione pozytywnie.

3.2. Organizowanie ćwiczeń i zajęć praktycznych.

Planowanie ćwiczeń na obiektach w Komendzie Powiatowej PSP w Świdwinie było realizowane zgodnie z trybem organizacji tych szkoleń. Zajęcia w roku 2017 i 2018 realizowano zgodnie z planem.

Kontrolowane zagadnienia zostały ocenione pozytywnie.

3.3. Zapewnienie warunków do realizacji zadań szkoleniowych.

Sale dydaktyczne:

Do realizacji szkolenia i doskonalenia zawodowego przewidziana jest świetlica w budynku Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej. Świetlica wyposażona jest w projektor multimedialny, przenośny laptop, tablicę markerową oraz miejsca siedzące. Na terenie Komendy znajduje się także plac do ćwiczeń.

Ponadto bazę dydaktyczną do szkolenia teoretycznego stanowią:

- materiały multimedialne w plikach na komputerach przenośnych,
- książki oraz publikacje prasowe,
- inne pozycje pożarnicze w bibliotece komendy.

Katalog pomocy naukowych (środki, materiały dydaktyczne, itp.):

- komputer przenośny (laptop), 1 ekran, 2 projektory multimedialne, aparat fotograficzny,
- tablica do pisania ścieralnymi markerami,
- książki stanowiące wyposażenie zbioru materiałów dydaktycznych – biblioteczka w pomieszczeniu z-cy i d-cy JRG,
- roczniki czasopism pożarniczych (Przegląd Pożarniczy),
- analizy zdarzeń otrzymywane z KW PSP w Szczecinie oraz własne,
- zadymiarka do symulowania zadymienia.

Pojazdy i sprzęt wykorzystywany do szkolenia i doskonalenia zawodowego:

W zależności od potrzeb i rodzaju szkolenia dobierany jest sprzęt stanowiący wyposażenie JRG oraz jednostek uczestniczących w szkoleniu. Najczęściej wykorzystywanymi samochodami z JRG jest GBA 2/24, GCBA 5/32, SCH 30 i GLBART 1/0,2. Ponadto jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych biorące udział w szkoleniu przyjeżdżają własnymi samochodami pożarniczymi i są szkoleni na własnym sprzęcie. Dodatkowo do bazy dydaktycznej wykorzystywanej do szkolenia praktycznego można wykazać m.in. 2 fantomy do resuscytacji, dwa manekiny do pozoracji poszkodowanych, 1 defibrylator treningowy, treningowe ubrania gazoszczelne, zestaw ratownictwa wysokościowego, zadymiarka. Do praktycznych zajęć oraz egzaminów Komenda Powiatowa PSP stara się zabezpieczyć samochody przeznaczone do złomowania.

Kontrolowane zagadnienia zostały ocenione pozytywnie.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Kontrola w trybie zwykłym w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie wykazała nieprawidłowość przy realizacji zajęć dydaktycznych

na szkoleniu podstawowym, organizowanym dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych. Czynności kontrolne wykazały, iż zajęcia praktyczne w zakresie „Pierwszej pomocy przedmedycznej” 22 kwietnia 2017 r. prowadził funkcjonariusz, który w danym dniu był nieobecny w służbie (delegacja do szkoły). Powyższe potwierdza lista obecności z kwietnia 2017 r. Wyjaśnienie dowódcy JRG mówiące, że w dzienniku widnieje błędna data, natomiast szkolenie faktycznie przeprowadził wymieniony funkcjonariusz we wcześniejszym terminie, zostało uwzględnione przez kontrolujących. Wskazana nieprawidłowość mogłaby skutkować obniżeniem jakości przeprowadzenia szkolenia, a także potencjalnym brakiem osiągnięcia założeń dydaktycznych, wymienionych w programie szkolenia dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

Pozostałe obszary kontroli oceniono pozytywnie. Kontrolowane zagadnienia prowadzone były w sposób właściwy, nie stwierdzono naruszeń przepisów, a kontrolowana problematyka została zrealizowana zgodnie z wyznaczonymi kryteriami i miernikami kontroli.

III. Wnioski i zalecenia.

Zwiększyć nadzór wyznaczonego przez Komendanta Powiatowego PSP kierownika szkolenia nad realizacją procesu dydaktycznego na szkoleniach, realizowanych dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, w szczególności nad planowaniem zajęć, wyznaczaniem kadry do prowadzenia zajęć oraz wypełnianiem dokumentacji szkoleniowej.

Wystąpienie pokontrolne zawiera 8 stron.

Zgodnie z art. 48 „ustawy” od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Zgodnie z art. 49 „ustawy” kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego poinformuje Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania. Niezależnie od powyższego należy złożyć kolejne informacje o wykonaniu lub wdrożeniu wszystkich uwag, wniosków i zaleceń pokontrolnych.

**Zachodniopomorski
Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
st. bryg. Jacek Staśkiewicz**

Do wiadomości:

1. Komendant Główny
Państwowej Straży Pożarnej.